

Verslag van bevindingen

Aan: Gemeenteraad Laren

Portefeuillehouders: T. Stam / T. Smit

Datum: 4-april-2017

Onderwerp: uitkomsten verkenning college Laren

Inleiding:

Op 8 februari jl. heeft de provincie aangekondigd dat zij het initiatief tot een open overleg -zoals bedoeld in de wet ARHI- vanaf die datum heeft genomen. Diezelfde dag hebben Gooise Meren en Hilversum, ook in gesprek met Wijdemeren en Weesp, kenbaar gemaakt om op het gebied van PIOFACH-taken verder te willen samenwerken.

Inmiddels is helder dat Gedeputeerde van der Hoek op 13 april 2017 het college van Laren zal bezoeken, en dat op 31 mei hij ook met de gemeenteraad in gesprek zal gaan. Het college van Laren heeft zich op maandag 13 februari 2017 laten voorlichten over de wet ARHI door Audrey Rohen, ervaren adviseur op dit gebied.

Op basis van gesprekken in het college en bovenstaande ontwikkelingen heeft het college een plan van aanpak voor de komende weken opgesteld vooruitlopend op het bezoek van de Gedeputeerde. Namens het college hebben Ton Stam en Tijmen Smit het initiatief genomen om bij de andere gemeenten in de regio G&V plus Eemnes te verkennen welke mogelijkheden er zijn om de regio te versterken. Daarbij is de huidige Larense zienswijze op het Deloitte rapport, zoals vastgelegd in het schrijven dd. 10 november 2016 aan GS Noord-Holland, zie bijlage, als leidraad gebruikt.

Kern van die zienswijze is:

1. Ga uit van zelfstandigheid, er ligt een grote kracht in de lokale verbondenheid en in lokale nabijheid van raadsleden en bestuurders.
2. Versterk de PIOFACH-taken door brede samenwerking in de regio. Beleg deze taken bij een van de omliggende gemeenten, liefst met zoveel mogelijk gemeenten die hierop aansluiten.
3. Versterk de regio door bij de besluitvorming op bovenregionale vraagstukken de doorzettingsmacht te vergroten en door te onderzoeken welk model hierbij het beste past. Hierbij wordt gedacht aan een model waarbij gemeenten bevoegdheden overdragen aan gemandateerde regiowethouders op "grote" dossiers als Infrastructuur, Economie&Werkgelegenheid, Woningbouw, Cultuur/Landschap&Toerisme en Sociaal Domein. Insteek daarbij is dat zij verantwoording afleggen en gecontroleerd kunnen worden door een vanuit de gemeenteraden democratisch samengestelde regioraad.

Door middel van dit document brengen wij u op de hoogte van de uitkomsten van onze gesprekken. Voordat het bezoek van de Gedeputeerde plaatsvindt zou het college het document graag in een openbare bijeenkomst met de gemeenteraad willen bespreken.

Uitkomsten Garantie op regionale bestuurskracht

De afgelopen weken hebben wij gesprekken gevoerd met de verschillende colleges. De planning is als volgt geweest:

Datum	Gemeente	Bestuurlijke gesprekspartners
28 februari 2017	Eemnes	Voltallig college (Roland van Benthem afwezig)
28 februari 2017	Blaricum	Voltallig college
14 maart 2017	Huizen	Janny Bakker Marlous Verbeek
14 maart 2017	Hilversum & Gooise Meren	Pieter Broertjes Wimar Jaeger Han ter Heegde Miriam van Meerten Jan Franx
28 maart 2017	Weesp	Bas Jan van Bochove Astrid Heijstee
4 april 2017	Wijdmeren	Voltallig college

De gesprekken met de (afvaardigingen van de) colleges waren zonder uitzondering constructief en wij kunnen constateren dat elke gemeente beoogt de regionale bestuurskracht te versterken. Wij hebben tijdens onze verkenning een grote mate van eenheid geconstateerd in de wenselijke richting van de aanpak van de regionale bestuurskracht. Uitzondering is de gemeente Huizen die een andere aanvliegroute van de versterking van de regio blijft prefereren en nog eerder aan fusie dan overdragen van bevoegdheden de voorkeur geeft.

Grofweg kan de conclusie worden getrokken dat alle gemeenten, uitgezonderd Huizen, zich kunnen vinden in de volgende werkwijze om de regio te versterken:

1. PIOFACH-taken door brede samenwerking in de regio. Beleg deze taken bij een van de omliggende gemeenten, liefst met zoveel mogelijk gemeenten die hierop aansluiten.
2. Regiowethouders vormen het bestuur van de regio (reeds voorgesteld in de governance van de regio) en kunnen krachtig opereren op "grote" dossiers als Infrastructuur, Economie & Werkgelegenheid, Woningbouw, Cultuur/Landschap & Toerisme en Sociaal Domein. Het uitgangspunt daarbij is dat regiowethouders van de verschillende gemeenteraden mandaat ontvangen om op deze grote dossiers te acteren, en dat de zelfstandige gemeenten hun eigen lokale verantwoordelijkheid en bevoegdheden dichtbij de eigen gemeenschap kunnen blijven organiseren. Op welke wijze de gemeenteraden deze mandatering organiseren moet op korte termijn worden uitgewerkt. Een hard en ondubbelzinnig commitment voor langere tijd lijkt wel noodzakelijk om de PNH comfort te bieden.
3. Het bestuur van de regio beschikt bij de besluitvorming op bovenregionale vraagstukken over voldoende doorzettingsmacht om daadkrachtig en slagvaardig te kunnen opereren. Wel is er een "veiligheidsklep" ingebouwd indien een of meerdere gemeenten het oneens zijn met de besluitvorming. In dergelijke gevallen kan bindende arbitrage door een onafhankelijke autoriteit (per vraagstuk) worden ingeroepen. Essentieel is hierbij dat bevoegdheden weliswaar in principe belegd blijven bij de gemeenteraad, maar dat de raden zich vooraf hebben gecommitteerd aan de uitkomst van de arbitrage.

4. Voor de korte termijn zullen in ieder geval Weesp en Wijdmeren –indien gewenst– worden bijgestaan. Daarbij zal Gooise Meren zich richten op Weesp en Hilversum op Wijdmeren.

Alle gemeenten (m.u.v. Huizen) erkennen het belang om nu echt door te pakken en zijn ervan doordrongen dat slechts een “stevig” en eensgezind verhaal de provincie kan overtuigen. Tevens hebben zij er vertrouwen in dat bovenstaande maatregelen een sterke regio met slagkracht en de gewenste doorzettingsmacht zal opleveren.

Echter, indien bovenstaande maatregelen niet - uiterlijk per 1 januari 2026 - leiden tot een nodige versterking van de regionale bestuurskracht dan zal op dat moment door de gezamenlijke gemeenten worden doorgepakt naar één Gooigemeente. Anders gezegd: het perspectief van één bestuurlijke gemeente blijft overeind, tenzij blijkt dat de bestuurskracht van de regio en alle individuele gemeenten ook zonder fusie verbeterd is door middel van bovenstaande stappen.

Op korte termijn moet worden bepaald op welke wijze deze bestuurskracht wordt gemeten en waarop getoetst zal worden en door wie. De colleges denken met deze “stok achter de deur” voldoende stevigheid te hebben opgebracht om de provincie te overtuigen dat dit een voorstel de geconstateerde regionale tekortkomingen beter adresseert dan het voorstel om te komen tot maximaal 3 gemeenten in de regio. Duidelijk is dat dit voorstel van de provincie op weinig draagvlak kan rekenen binnen de colleges in de regio. Het is nu van belang dat ook de gemeenteraden zich de komende maanden uitspreken over de bovenstaande oplossingsrichting.

Omdat Huizen in haar zienswijze afwijkt van de andere gemeenten hebben wij een korte uitwerking van hun standpunt toegevoegd. Hierbij moet worden opgemerkt dat dit onze woorden zijn en niet letterlijk die van het college van Huizen.

Het standpunt van Huizen is, in tegenstelling tot de andere gemeenten, dat zelfstandigheid voor hen voorop staat. Zij achten zichzelf voldoende bestuurskrachtig om zelfstandig te blijven. Zij voelen er niet voor om bevoegdheden over te dragen of om de regio-organisatie beleidsinhoudelijk te versterken en extra democratische laag toe te voegen zoals de BEL-gemeenten voorstelden in hun zienswijze. Indien de provincie hiertoe zou besluiten behoort een fusie eerder tot de mogelijkheden voor Huizen, waarbij de voorkeur uitgaat naar Laren en Blaricum. Indien gewenst kunnen zij taken uitvoeren voor gemeenten die dit verzoeken, zoals nu ook in HBEL-verband voor het Sociaal Domein gebeurt. Vooralsnog lijkt Huizen dus het enige college die bovenstaande 4 stappen niet positief benadert. Wij zullen op korte termijn onderzoeken, eventueel in breder regionaal verband, of hier nog over te praten is waarbij natuurlijk ook de mogelijkheid bestaat dat Huizen zich op een later stadium alsnog aansluit.

De vraag die voorligt is of de provincie de opstelling van de regio uitgezonderd Huizen zal accepteren of dat Huizen in dat geval als restproblematiek zal worden gedefinieerd.

Wijdmeren sluit zich aan bij de eerdere ontwikkeling van GM en Hilversum om verdergaand ambtelijk te samenwerken, en sluit geen enkele ontwikkeling uit. De komende tijd zullen college en raad onderzoeken in een intensief traject op welke wijze en langs welk scenario de bestuurskracht van Wijdmeren verbeterd kan worden. Weesp heeft zijn eigen traject gekozen in deze ontwikkeling en de gemeenteraad zal in november van dit jaar een keuze maken over ambtelijke dan wel bestuurlijke fusie met Amsterdam of Gooise Meren.

Mogelijk volgende acties:

- Terugkoppeling aan regiocolleges ten behoeve van de gesprekken met gedeputeerde van der Hoek (zie volgende pagina voor de data) en accordering op hoofdlijnen
- Uitwerking hoe versterking en uitbesteding van de PIOFACH-taken eruit kan zien.
- Uitwerking mandatering en bindende arbitrage (in het bijzonder antwoord op de vraag op welke wijze gemeenteraden zich voor langere termijn committeren)
- Uitwerking opdrachtverlening en afbakening beleidsinhoudelijke regiodossiers (welke periode? op welk moment? wie voert de regie op dit proces?)

Bijlage: zienswijze Laren

Planning open overleg arhi Gooi en Vechtstreek 2017

B&W Weesp	definitief op 8 maart, om 14.15 uur
B&W Wijdmeren	definitief op 15 maart om 16.15 uur
B&W Blaricum	definitief 31 maart om 14 uur
B&W Huizen	definitief op 3 april om 15.15 uur
B&W Gooise Meren	definitief 6 april om 10 uur
B&W Laren	definitief 13 april om 16 uur
B&W Hilversum	definitief op 19 april om 10 uur

Raden:

In **Gooise Meren** op **6 april** om 16.00 uur, openbaar overleg met een vertegenwoordiging van de raad, stadhuis Naarden. Het gesprek is achteraf te beluisteren via de gemeentelijke website.

In **Weesp** op **19 april** om 20.00 uur, openbare raadsvergadering, gemeentehuis. Het gesprek is achteraf te beluisteren via de gemeentelijke website.

In **Huizen** op **20 april** om 19.30 uur, openbare raadsvergadering, gemeentehuis. Het gesprek is live te beluisteren via de website www.gemeenteraadhuizen.nl.

In **Blaricum** op **9 mei** om 20.00 uur, openbare bijeenkomst met de raad, gemeentehuis Kerklaan 16. Geen geluidsopname beschikbaar.

In **Wijdmeren** op **11 mei** om 20.00 uur, openbare raadsvergadering, gemeentehuis Loosdrecht. Het gesprek is live te beluisteren via www.wijdmeren.raadsinformatie.nl.

In **Eemnes** op **16 mei** om 20.00 uur, openbare raadsvergadering, raadzaal BEL-kantoor. Het gesprek is de volgende dag te beluisteren via de gemeentelijke website.

In **Hilversum** op **24 mei** om 20.00 uur, openbare raadscommissie Economie en Bestuur, raadhuis. Geen geluidsopname beschikbaar.

In **Laren** op **31 mei** om 20.00 uur, openbare raadsvergadering, raadhuis. De gesprek is achteraf te beluisteren via de gemeentelijke website.